

מה שצריך לעשות בפרשת גולדרייך

דימיטרי שומסקי | 04.12.2021 20:00

אף כי אני נמנה עם החותמים הסדרתיים על עצומות השמאל המדיני, תמיד סברתי בלבי כי החתימה על עצומות ממין זה — שאת אחת מהן אף היתה לי הזכות לנסח ולארגן לפני שנים אחדות בשיתוף עם אילנה המרמן — היא מעשה חסר כל תועלת ממשית. ואולם, באחרונה, לנוכח פרשת השלילה של פרס ישראל במתמטיקה ומדעי המחשב מפרופ' עודד גולדרייך בשל חתימתו על עצומה שקראה לאיחוד האירופי שלא לשתף פעולה עם אוניברסיטת אריאל, נראה כי בנסיבות מסוימות, לחתימה בודדת על עצומת מתנגדי משטר הכיבוש והאפרטהייד בישראל/פלסטין עשויה להיות השפעה מעשית, קונקרטיה ויעילה.

מי שתרמו בעקיפין לאפקטיביות פוטנציאלית של אקט ההתנגדות הפומבי של גולדרייך לאחד הסמלים הבולטים של מפעל העבריינות הבינלאומית של ישראל בשטחים הכבושים, הם שני שרי החינוך האחרונים של ישראל, אשר בקוצר ראותם המדינית התעקשו לדחות בגלל התנגדותו זו את החלטתה המקצועית של ועדת הפרס להעניק אותו לגולדרייך כהוקרה על הישגיו המדעיים.

שניהם החמיצו הזדמנות נפלאה לשוב ולשוות לישראל הכובשת והמתנחלת מראית עין של דמוקרטיה מערבית ליברלית. לשם כך היה עליהם תחילה לחזור על השקרים האורווליאניים, לפיהם בחותמו על העצומה בעד החרמת אוניברסיטת אריאל, גולדרייך פעל (לפי השר לשעבר יואב גלנט) "להחלשת האקדמיה הישראלית" (בשעה שמה שמחליש אותה באמת הוא התפשטותה הבלתי־חוקית לשטחי הכיבוש והאפרטהייד). או שהוא ביקש לפגוע (לפי השרה יפעת שאשא־ביטון) "בחופש הביטוי האקדמי" (בעוד שמי שפוגע באמת בתשתיות ההומניסטיות של החופש האקדמי הוא הכובש הישראלי, שהקמת אוניברסיטת אריאל היתה אחד האמצעים לביסוס שלטונו הבלתי־חוקי והדכאני). לאחר מכן יכלו השרים להצהיר, כי ברוח ערכי הסובלנות והדמוקרטיה הם מוכנים לגלות רוחב לב ולאשר את החלטת ועדת הפרס. הצהרה מעין זו היתה מחזקת את תדמיתה הדמוקרטית של ישראל, ובכך היתה תורמת לחסינותה בפני הביקורת הבינלאומית כלפי משטר הכיבוש והאפרטהייד שלה.

אלא שבעודם משוכנעים כי ישראל ממילא חסינה לכל ביקורת, שני שרי החינוך של מדינת האפרטהייד היהודית החליטו לחנך בבוטות את אנשי הרוח והמדע הישראלים לסתימת פיות. ואולם נראה כי הפעם הגדישו את הסאה. שכן, פסילת זכיייתו של חוקר בפרס הממלכתי היוקרתי ביותר בתחום המדע בשל מחאתו נגד ביזוי האקדמיה הישראלית על ידי גרירתה למיזם הקולוניאליזם הגזעני בגדה המערבית, יש בה משום הסרה גלויה מדי של המסכה הדמוקרטית מעל פרצופו של הכובש הישראלי — מה שבטווח הארוך עשוי להוביל את הדמוקרטיה המערביות לבחינה־מחדש של הזדהותן המדינית־תרבותית עם הדמוקרטיה הישראלית המדומה.

אלא שכדי שבעקבות הפרשה השערורייתית של שלילת פרס ישראל מפרופ' גולדרייך תהליך התנערותן של הדמוקרטיות המערביות ממשטר הכיבוש והאפרטהייד הישראלי ייצא אל הפועל, על שרידי השמאל המדיני בישראל להציב פרשה זו במוקדי השיח הבינלאומי, במגוון האפיקים התקשורתיים הקיימים בימינו. על מנת לקדם מהלך ממין זה באינטנסיביות וללא הרף, דרושה התאגדות אזרחית וולונטרית רחבה וריכוזית של ארגוני השמאל, אשר תפעל באורח פומבי וגלוי מול מדינות המערב, כדי לעודד לחץ בינלאומי עקבי על ישראל בגין המשך השעבוד הלאומי של העם הפלסטיני, ובגין פגיעתה השיטתית בחופש המחאה של אזרחיה נגד מפעל ההתנחלות הגזעני והנפשע.

דא עקא, התאגדות כזו — שלהקמתה קראתי כאן באחרונה, וכן אמשיך לקרוא שוב ושוב בכל הזדמנות רלוונטית — קיימת לעת עתה, למרבה הצער, רק בדמיונם של מתי מעט מקרב מתנגדי הכיבוש, המעטים ממילא. האם גם עליית מדרגה מחוצפת ומסוכנת במלחמת חורמה של הפוליטרוקים מטעם המשטר הקולוניאליסטי האחרון בתבל נגד מתנגדי הכיבוש והאפרטהייד, כמו זו המסתמנת לנגד עינינו בפרשת גולדרייך, לא תעורר את שיירי השמאל לפעולה מדינית-ארגונית רחבת היקף?